

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOLUME XXVI.—LETO XXVI.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), JUNE 24, 1943.

STEVILKA (NUMBER) 146

NA NEMČIJO IN ITALIJO DEŽUJETA OGENJ IN JEKLO

Porurje je doživelo že 550 težkih zračnih napadov.—Italija se zvija pod bombami

ITALIJANI BEŽE IZ BOMBARDIRANIH MEST

LONDON, četrtek, 24. junija. — Zavezniški dvomotorni bombniki so včeraj razbijali po avstrijski obali, dočim je stotice ogromnih štirimotornih angleških bombnikov v torek ob mesečni noči napadlo nemško letalsko mesto Muelheim v Porurju.

V Muelheimu je stopila v akcijo silna nemška zračna in protiletalska obramba, v kateri so izgubili Angleži 35 težkih bombnikov.

Včeraj so se zavezniški bombniki ves dan vračali nad svoje tarče ter napadali razne kraje v Nemčiji in Franciji.

Bombardiranje Muelheima

Mesto Muelheim mora biti skoraj popolnoma razdejano, saj sta dve štirjaški milji mesta bili eno samo ognjeno morje.

Nemško Porurje doživlja katastrofno usodo. Vsega skupaj so priredili zavezniški na Porurje že 550 napadov, od katerih jih je bilo 116 na mesto Cologne, 56 na Essen, 26 na Dortmund, 53 na Dusseldorf, 60 na Duisburg, 60 na Hamborn, 85 na Hamm, 22 na Krefeld in 44 na Gelsenkirchen.

GOSPODINJA VRGLA \$500 V SMETI

Mrs. Donald S. Shambach, 231 Birchdale Ave., je oni dan upravljala svoj dom ter našla med drugo navlako tudi zarjavo posodo od barve, katero je v drugo ropotijo vred odnesla v klet.

Oni dan pa jo vpraša njen mož, ki je vplesen pri White Motor Co.: "Ti, kje pa je tista posoda od barve, ki je bila tu nekje?"

Zena je pričela razmišljati, kakor se je končno domislila, da je nesla posodo v klet, toda da je bila že vsa ropotija, ki se je nahajala v kleti, oddana na voz, ki je pobiral smeti, tako tudi tista posoda. Takrat pa ji mož pove, da je bilo v posodi \$500.

Korupcija fašistične stranke

BERN, 22. junija. (ONA). — Korupcija v vrstah italijanske fašistične stranke se širi — sedaj poročajo o ostavki številnih novih fašističnih predstavnikov, od katerih so nekatere celo zaprli.

Italijansko časopisje prinaša dolge seznime imen in obsodb fašističnih predstavnikov, obsodbenih radi zlorabe oblasti, sleparstva ali špekulacije.

Med njimi se nahaja tudi načelnik sekcije v ministrstvu za promet, o katerem pravi italijanski poročilo, da "je pokazal svojo zapravljivostjo in redni obiski v igralnicah, da je tajne fondre, katere je imel na razpolago, zlorabil v zanemarjanju svojih fašističnih dolžnosti."

FEDERACIJA S. N. DOMOV

Jutri, v petek, se vrši seja Federacije slovenskih narodnih domov. Pričetek ob 8:30 uri zvečer v starem poslopju SND na St. Clair Ave. Prosi se vse zastopnike Slovenskih domov, da se gotovo udeležijo.

Pot v Burmo

Na sliki vidimo zavezniško vojaštvo na Burmi, ki prodira preko močvirja in drugega neugodnega terena.

"Ura odločitve je blizu," pravi moskovski radio

"Zdaj se naglo približuje ura, ko bo naša velika domovina, zopet svobodno zadihala." — Ruska ofenziva na vidiku.

Bombniki udarili na 2,000 milj oddaljen Celebes

Drugi najdaljši polet v tej vojni.—Polet iz Havajev na Wake otok je bil za 400 milj daljši.

Zavezniški glavni stan v Avstraliji, četrtek, 24. junija. — Velika sila zavezniških bombnikov je včeraj, in sicer prvič, napadla kraj Macassar na Holandskem Celebesu.

Bombniki, ki so bili ameriški, so naredili tja in nazaj 2,000 milj dolg polet, da so mogli bombardirati to mesto. V svoj napad so nesli 38 ton eksplozivnih in užgalnih bomb, med njimi tudi dvotonske bombe.

Bombe letalec so zadele v pristanišču neko japonsko križarko in neko tovorno ladjo.

To je bil drugi najdaljši polet bombnikov v tej vojni. Polet iz Havajev na Wake otok je bil za 400 milj daljši.

Bombniki so odleteli z neke avstralske baze ter prileteli nad svoje tarče opoldne. Požari, ki so nastali po bombardiranju, so bili vidni 70 milj daleč.

DOBITKI

Na seji staršev Mladinskega pevskega zbora Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. se je oddalo pet dobitkov, in srečni so bili sledeči: Mrs. Menart, 14911 Sylvia Ave., A. Jerančič, 14825 Hale Ave., Thomas McCarthy, 1477 E. 193 St., Stephanja Sever, 435 E. 156 St. in A. Leskovec, 22951 Nicholas Ave. Omenjeni se naj zgledajo na domu tajnice Mrs. Jennie Sever, 435 E. 156 St., kjer bodo prejeli svoje dobitke.

SREBRNI JUBILEJ

Danes praznujeta poznana in spoštovana Mr. in Mrs. John Zaman, stanujoča na 486 E. 149 St., 25. letnico svojega srečnega zakonskega življenja. Sorodniki in številni prijatelji ter znanci jima ob tej priliki čestitajo in želijo še mnogo sreče in zdravja, da bi dočakala zlati jubilej!

REDNA SEJA

Jutri večer ob 7:30 uri se vrši seja društva Zavedni sosedje št. 158 SNPJ, v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Članstvo je vabljeno, da se udeleži polnoštevilo.

Bombniki udarili na 2,000 milj oddaljen Celebes

Drugi najdaljši polet v tej vojni.—Polet iz Havajev na Wake otok je bil za 400 milj daljši.

Zavezniški glavni stan v Avstraliji, četrtek, 24. junija. — Velika sila zavezniških bombnikov je včeraj, in sicer prvič, napadla kraj Macassar na Holandskem Celebesu.

Bombniki, ki so bili ameriški, so naredili tja in nazaj 2,000 milj dolg polet, da so mogli bombardirati to mesto. V svoj napad so nesli 38 ton eksplozivnih in užgalnih bomb, med njimi tudi dvotonske bombe.

Bombe letalec so zadele v pristanišču neko japonsko križarko in neko tovorno ladjo.

To je bil drugi najdaljši polet bombnikov v tej vojni. Polet iz Havajev na Wake otok je bil za 400 milj daljši.

Bombniki so odleteli z neke avstralske baze ter prileteli nad svoje tarče opoldne. Požari, ki so nastali po bombardiranju, so bili vidni 70 milj daleč.

BREZPLAČNO PIVO IN PECIVO ZA DELAVCE

Dr. William P. Edmunds, direktor Was Man-Power komisije za tukajšnji okraj, je včeraj priporočil, naj bi vodstvo livarn ali "fonder" preskrbelo svojim delavcem brezplačno pivo in pecivo, kar bi gotovo pripomoglo, da ne bi bilo toliko nepotrebne odsotnosti od dela. Dr. Edmunds je izjavil, da govori kot zdravnik in da bi bilo priporočljivo, če bi dobili delavci v livarnah sredi dopoldneva in v sredi popoldneva brezplačno pivo in preste, ker bi to odpomoglo utrujenosti in potenju ter bi dvignilo splošno moralo.

KOŽUHI IN SUKNJE

Mr. Benno B. Leustig, 1034 Addison Rd., priporoča ženam in dekletom, ki si nameravajo nabaviti kožuh ali volmeno suknjo za prihodnjo zimo, da si z isto že sedaj preskrbijo. Izbere si lahko suknjo naravnost v tovarni, kamor vas pelje, in plačate le gotovo vsoto, ostalo pa, ko vzamete suknjo.

REDNA SEJA

Jutri večer ob 7:30 uri se vrši seja društva Zavedni sosedje št. 158 SNPJ, v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Članstvo je vabljeno, da se udeleži polnoštevilo.

Italijo se mora uničiti, pravi Rusi

Nacistom in fašistom se ne sme dovoliti nobenega oddiha, temveč jih je treba biti, dokler ne podležejo.

MOSKVA, 22. junija.

Časopis "Pravda" je izjavil včeraj v svojem pregledu položaja in v sumariaciji italijanske šibkosti, da se mora Italijo popolnoma uničiti.

"Fašistični direktorij," pravi "Pravda," ki se boji za svoj fašistični režim, si prizadeva najti izhod iz začaranega kroga, v katerem se je znašla Mussolinijeva avanturistična politika. Ta izhod išče z ojačenjem terorja in z novimi odredbami zatiranja nezadovoljnih elementov.

"Toda iz tega obroča je samo en izhod, popolno uničenje fašistične Italije, popolno uničenje gnilega Mussolinijevega režima.

"Italijanski roparji morajo nositi polno odgovornost za vojno in njene posledice. Prizadevanja, da se skrijejo za gotove 'zmerne fašistične kroge in ponudbe za mirovne kompromise ne bodo privedle nikamor.

"Niti Nemčiji niti njenim zaveznikom se ne sme dovoliti nobenega oddiha. Treba je zadajati udarce za udarce, dokler ne bo ta roparska vojaška mašina popolnoma razdejana in uničena."

BREZPLAČNO PIVO IN PECIVO ZA DELAVCE

Dr. William P. Edmunds, direktor Was Man-Power komisije za tukajšnji okraj, je včeraj priporočil, naj bi vodstvo livarn ali "fonder" preskrbelo svojim delavcem brezplačno pivo in pecivo, kar bi gotovo pripomoglo, da ne bi bilo toliko nepotrebne odsotnosti od dela. Dr. Edmunds je izjavil, da govori kot zdravnik in da bi bilo priporočljivo, če bi dobili delavci v livarnah sredi dopoldneva in v sredi popoldneva brezplačno pivo in preste, ker bi to odpomoglo utrujenosti in potenju ter bi dvignilo splošno moralo.

KOŽUHI IN SUKNJE

Mr. Benno B. Leustig, 1034 Addison Rd., priporoča ženam in dekletom, ki si nameravajo nabaviti kožuh ali volmeno suknjo za prihodnjo zimo, da si z isto že sedaj preskrbijo. Izbere si lahko suknjo naravnost v tovarni, kamor vas pelje, in plačate le gotovo vsoto, ostalo pa, ko vzamete suknjo.

ROOSEVELT RAZMOTRIVA O NOVI DRASTIČNI ODREDBI

Predsednik namerava raztegniti starostno mejo vojaške obveznosti, da prepreči stavke

MEJA STAROSTI NAJ BI SE RAZTEGNILA NA 65. LETO

WASHINGTON, 3. junija.

Predsednik Roosevelt je nocoj naznanil, da bo apeliral na kongres, da slednji zviša mejo vojaške starosti za neborbeno službo od 45. do 65. leta. Tozadevna odredba bi bila uveljavljena za preprečitev stavk.

Predsednikov odgovor Lewisu

To je predsednikov odgovor njegovemu trpkemu političnemu sovražniku Johnu L. Lewisu, ki je izza 1. maja že trikrat izzval zastoj dela v premogovnikih v prizadevanju, da prisili operatorje k plačilu "portal to portal" plače.

Sodi se, da hoče predsednik s to akcijo odložiti Connally-Smithovo predlogo, proti kateri je odločno nastopilo tako članstvo Ameriške delavske federacije kakor članstvo Kongresa za industrijsko (CIO) organizacijo.

Ostre predsednikove besede

Predsednik je objavil svojo tozadevno izjavo v ostrih besedah, ki jih je vporabil proti delavskim voditeljem. Izjavil je, da je akcija voditeljev premogarske organizacije "neznosna" in da je upravičeno razjarila mase ameriškega ljudstva.

Vlada je pripravljena

Dalje je povedal, da preden je Lewis poklical premogarje nazaj na delo, je naredila vlada že vse potrebne priprave, da se vpkliče v armado vse premogarje vojaške starosti, ki se drže brez opravičljivega vzroka preč od dela. Zatem je predsednik naglasil, da sedanji zakon ne zahteva vpoklica nad 45 let starih mož, toda zdaj bo zahteval od kongresa, da raztegne to starost do 65. leta.

O, TE ŽENSKÉ!

BALTIMORE, Md., 23. junija.

Na nekaterih črtah poulične železnice v Baltimore so vplesle same ženske, ki so "motormanke" in "konduktke." Snoči pa se je voz poulične železnice, ki je vozil v severni smeri, okrenil na napačno prog, kar je opazila ženska, ki je vozila, že precej daleč od spojišča.

"Gertrude, za božjo voljo, kaj naj storim?" je vprašala voznica konduktke.

"Ne vem," je odvrnila ta, —

POJEMANJE PRIRASTKA PREBIVALSTVA V NEMČIJI

WASHINGTON. (ONA). — Zenitev postaja v Nemčiji spoštovanja vredna institucija.

Nacistična propaganda, ki je prej zagovarjala nezakonske otroke, je zdaj zopet pričela odobravati "starokopitno" načelo poroke.

Tednik ministra za propagando, Goebbelsa, "Das Reich," pravi, da so nezakonski otroci v vojnem času "dvomljive vrednosti." Vendar pa tudi zdaj še poudarja, da "država nezakonskih otrok nikakor ne zaničuje."

NADEBUDEN FANT

Pred kratkim se je 14. letni Donald Ferfolia udeležil tekme na znanem Burt's radio programu, ki je oddajen vsako nedeljo popoldne. Dobil je prvo nagrado v svoti \$50 za najboljši proizvajanje na saksofon. Nastopil bo zopet kot gost na omenjenem programu prihodnjo nedeljo, med 4. in 5. uro. Nedavno tega je mladi Donald tudi prejel mestno šampionstvo v igranju saksofona, ko je nastopil z godbo Cathedral Latin višje šole, kamor pohaja. Nadebudni deček je sin poznane družine Mr. in Mrs. Louis L. Ferfolia, ki vodi pogrebni zavod na 911 Union Ave. Čestitavo!

Pesimizem nemškega lista nad vojnim položajem

List nemškega vojaštva v Belgiji priznava, da je vojaški položaj Nemčije neugoden.

STOCKHOLM, Švedska, 23. junija. — Časopis "Brusselsche Zeitung," ki izhaja v Belgiji in čigar pošiljanje v Nemčijo ni dovoljeno, čeprav izhaja pod nacistično kontrolo, je silno pesimističen glede vojne situacije.

Osem in štirideset mesecev vojne daje Nemčiji večje preizkušnje kakor kateri koli mesec doslej, pravi časopis, ki priznava resnost puščanja krvi pred Stalingradom ter v Tunisi, kakor tudi bolj redko potapljanje ladij od strani nemških podmornic, in končno silne udarce zavezniške zračne sile na Nemčijo.

Časopis z obžalovanjem priznava, da je iniciativa prešla sedaj v roke zaveznikov. Nemci, pravi dalje časopis, niso duševno sposobni za defenzivno ali obrambno vojno.

POBIRANJE ASESMENTA

Društveni tajniki v okolici St. Clair Ave. bodo jutri večer, 25. junija, pobirali asesment za tekoči mesec. Članstvo se opozarja, da poravnava svoje oblagacije in se izogne morebitnim neprijetnim posledicam.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"
Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto)\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto)\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto)\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

DEMAGOG NA ČELU DELAVSTVA

Te dni smo že poročali, kako hvali nemško časopisje, vsem na čelu Hitlerjev lastni list "Voelkischer Beobachter," Johna L. Lewisa, kot vzornega Amerikanca in resničnega ljudskega ter delavskega prijatelja.

Toda ne samo nemško, tudi ameriško časopisje znanih petokoloncev, ki se odlikuje po svojem defetizmu in ki sovraži vse ono, kar sovraži Hitler, proslavlja Lewisa kot svojega junaka in učinkovitega antinew-dealerja.

Svoječasno je bil Lindbergh junak in ljubljenelec časopisja ameriške pete kolone, ki je videla v njem svojega viteza in Fuehrerja, dokler ga ni po napadu na Pearl Harbor javno mnenje razjarjenega ljudstva prisililo, da se je umaknil v ozadje. Danes pa je John L. Lewis njihov mož.

Hitlerjev "Voelkischer Beobachter" je brenkil prvo noto, nakar so se njegovi prijatelji in oboževalci širom Amerike odzvali glasu svojega mojstra.

"X-Ray," publikacija pete kolone, ki jo je dne 23. julija 1941 obtožila federalna velika porota v Washingtonu defetistične aktivnosti, ki pa kljub temu še vedno izhaja, je objavila na prvi strani svoj tribut Lewisu pod naslovom: "Pozdravljamo vas, John L. Lewis!"

Pod tem naslovom pa pravi omenjeni defetistični list:

"Da, mi vas pozdravljamo, John L. Lewis, ker imate pogum, da ste se zoperstavili newdealerskim birokratom. Ameriško ljudstvo bi moralo biti hvaležno Johnu L. Lewisu za njegov pogum, ker je podvomil v avtoriteto tega newdealerskega birokratičnega odbora. Zadnji čas je, da se enkrat za vselej naredi konec s to newdealersko vlado."

Toda to ni prvokrat, da je bil John L. Lewis proslavljen od strani ameriškega fašističnega tiska. Znani Coughlinov list "Social Justice," katerega je ameriška vlada ustavila pred letom dni, je objavil dne 24. novembra 1941 na svoji prvi strani z velikimi črkami sledeče geslo:

"Ameriško delavstvo, stoj ob Johnu L. Lewisu!"

V glavnem uvodniku te izdaje je bil Lewis proslavljen kot voditelj ameriškega delavstva, nakar je sledil sledeči poziv: "Sedaj je čas, da obrnemo hrbet 'triksterju' v Beli hiši, ki si je nadel nalogo, da očrni Lewisa..." ("Trikster" v Beli hiši je seveda predsednik Roosevelt. Op. uredništva).

Tak demagog stoji danes na čelu velike ameriške organizacije premogarjev...

DR. MAČEK ZOPET ZAPRT OD NACISTOV

Glasom vesti, ki jih je prejel OWI, so nacisti zopet aretirali predstavnika Hrvatske Seljačke Stranke, Vladimira Maček-a, ter ga zaprli v koncentracijsko taborišče v Gradcu. Dr. Maček, ki uživa med hrvaškimi kmeti ogromen ugled, je bil ovisen trn v peti še predno je bila Jugoslavija resnično zasedena. Kljub vsem poskusom Paveličevega režima, da si pridobi njegovo sodelovanje, je stari kmečki vodja ostal neuklonljiv in je navzlic vsem težokam obdržal zvezo s svojimi pripadniki med kmečkim ljudstvom. Nacisti so ponovno prisilili dr. Maček-a, da menja svoje bivališče in ga vedno strogo nadzorovali. V teku zadnjih dveh let je bil najmanj 4 krat prisiljen potovati v Berlin, a se ni nikdar udal pritisku nacističnih voditeljev in je odklonil vsako sodelovanje z zasedbenimi silami ali njihovim kvizlinškim režimom. Njegova sedanja internacija bo le še povečala njegov ugled med masami hrvaških kmetov, ki so o priliki neke prejšnje aretacije dr. Maček-a ustavili dovoz deželnih pridelkov na mestne trge in na ta način prisilili Paveliča, da sam poprosi naciste, naj izpuste priljubljenega predstavnika kmečkega ljudstva.

NEWYORSKA PISMA

Piše Frank Kerže

NAPREJ S SLOGO!

Ameriški Slovenci smo danes na takem stališču, da bomo rabili več in več sloge, če bomo hoteli ostati pri življenju. Kar imamo naroda tukaj, je prišel sem pred tridesetimi leti, to se pravi: pred začetkom prve svetovne vojne. Med vojno samo nismo dobili nič ljudi. Po vojni? Jako malo. Tako malo, da se jih je najmanj trikrat toliko izselilo, kot jih je prišlo sem.

Če zdaj računamo povprečno starost 25 let za ljudi, ki so prišli pred prvo svetovno vojno, bi bila naša povprečna starost okrog 55 let. V resnici je večja.

To se nam vidi in pozna povsod. Treba ni drugega, kakor pogledati seje podpornih društev. Stoli so prazni—poleg odbora pride še po nekaj članov. Tako je po mestih, koder je industrija. Po krajih, koder so premogokopi in rudokopi, je mogoče malo boljše v tem oziru—ampak ne bo za dolgo. Zakaj mladina naših majnarjev in rudarjev kaj hitro uhaja iz doma in išče svoje bodočnosti v bolj stalni industriji.

Bili so časi, ko je društvo za društvom prirajalo takozvane veselice. In prišli so ljudje, ko jim bilo malo dobre volje pod klobukom, je plesalo vse, kakor je vedelo in znalo. Danes, prijatelj, ne more nobeno društvo prirediti veselice iz enostavnega vzroka, ker ni ljudi za ples. Nekaj starih se sicer drži, kakor da je ž njimi večna mladost—pa ne za dolgo. Nehote pride v človeka nekaj, ki mu pravi potihoma: nak, ni več tako in ne tisto, kakor je bilo.

Nikjer pa se ne vidi naša starost tako, kakor pri volitvah raznih odborov. Včasih dragi moji, je bila posebna čast biti pri društvu predsednik, podpredsednik. Če ni bilo drugega, so bili ljudje zadovoljni z nadzornimi odbori, samo da je bilo nekaj.

In dandanes? Ne dobiš človeka, da bi kaj prevzemal ne zastoj na za denar. In zgodi se večkrat tako, kakor pri tistem newyorškem društvu: zastopnika ne pošljemo več in sicer zato ne, ker neče nikdo prevzeti. Če ne pride do tega, pride pa do onega: dobiš človeka, enega ali dva, ki sicer prevzmeta mesto, ampak jih ni nikdar zraven, kar je še slabše.

Povem vam, da tako življenje vpliva porazno na tiste, ki imajo še nekaj zavesti in volje, da se dela. Če človek vidi, da se vse umika, da postaja sam za vse, se nehote naveliča. Če drugi nečejo—zakaj bi ti?

Sloga je vselej potrebna, kadar ni ljudi, ali bolje: kadar so ljudje, pa ne čutijo v sebi nobenih dolžnosti več. Potrebujemo jo na društvenem polju, ker je po naselbinah navadno polovica več društev, kakor jih je potreba.

Rabili bi jo nadalje zlasti pri kulturnih društvih, kakor so: pevska, dramatična, godbena ali druga društva. Sicer jih nimamo, dosti več, ampak koder sploh so, jih je navadno po več. In gre jim slabo. Pa prideš poleg in praviš: bi se zedinili, nas bo več. Aja! Tega pa ne. Zakaj ne? Zato, da ne. S tem se konča.

Posebno bi nam prišla prav sloga pri naših listih. Ne mislim pri glasilih, koder ni nobenega problema, pač pa pri samostojnih listih.

En dnevnik prinaša primeroma to, kar drugi: splošne dnevnice vesti na prvi strani. Na drugi kaj uredniškega, kak članek

in razne glasove iz naselbin. Bili so časi, ko so bili ti glasovi taki, kakor da nas je sto milijonov na svetu. Danes pa je tako že vse utihnilo, da je k večjemu še kak ducat ljudi, ki pišejo. Drugi so še končali in dokončali.

Na tretjo stran pride nadaljevanje z druge—četrto pa zavzame kaka povest. Če je list še pri moči, jo kdo prestavlja zanj—če mu gre trda, si kar "izposodi" knjigo tega ali onega pisatelja in—tiska. Je najceneje tako. Ali je tudi pravilno, pošteno, etično ali častno, so seveda vprašanja, na katera ni treba nobenih posebnih odgovorov.

Če so bili časi, ko smo v dveh dnevnikih priobčevali to, jih danes gotovo ni več. Zakaj bi ne združili tega, zakaj ne napravili iz dveh podjetij enega in iz dveh listov enega? Kje na svetu je kaka ovira, vprašam vas? Ali ne prinašata lista eno in tisto? In če se včasih vzdigne kaka razlika v nazorih, ali je treba, da se človek krega po čičastih vzorih? Tam sede drug poleg drugega in klepljejo vsak na svoje tipke. Kadar se pa kregajo, gre to v javnost, četudi se ljudje poživljajo na to, kako misli ta in kako oni izmed njih.

V Clevelandu ni bilo nikdar resnega nasprotstva med našimi ljudmi. To se pravi: ljudje se niso nikdar ogibali drug drugega samo zato, ker so bili drugega prepričanja. In danes ima naš narod mogoče več medsebojne skupnosti, kakor jo je imel kdaj poprej. Čemu se bo pa kregal? Zakaj pa? Ali zato mogoče, če sosed hodi v cerkev, ti pa ne? V Ameriki si svobodni—stori, kakor veš in znaš s pogodeno seveda, da tudi drugemu pustiš svoje.

Naši slovenski listi so itak že dokaj suhi. A še bolj jih uničuje kampanjska literatura. Izjave jugoslovanskih ministrov, potem govori in brošure tega ali onega, gotove izjave iz svetovne politike—toliko je te stvari, da človeka kar preganja po več tednov. Komaj dočakaš v enem listu konec tega ali onega kampanjskega gradiva—pa se ti prismeje v drugem listu z novo glavjo.

Kako se vse tolče in prevrača za SANS. Važen govor—važno pismo, važna izjava, to gre kar iz tedna v teden, zdaj v tem, zdaj v onem listu.

Če se to ne bo nehalo in sicer kmalu, bi prav nič ne zameril, če bi ljudje pustili svoje lastne liste, zakaj vsake stvari je enkrat zadosti in tudi preveč. Če bi prinesel en sam list vse to, bi bilo dovolj, če prinese dva, je že preveč. Če pa hodijo pred tabo kar vsi drugi za drugim—eni zgodnji, drugi po par tednov kasni, res ne veš, ali bi planil iz lastne kože ali pa bi se zaletel z glavjo v zid.

Petdnevnik Amerikanski Slovenec je menda prenehal izhajati kot omejen dnevnik in bo hodil v bodoče le dvakrat na teden. Čital sem o tem v Proletarcu, ne v A. S., ker ga ne dobivam.

Kar je Proletarec navedel kot nekake "špase" rečenega lista, bi jaz rekel, da je dokaj nepobite resnice. Torej: če A. S. pravi, da težko dobi ljudi za tiskarno ali uredništvo, je to kar resnično ne samo zanj, ampak za vse druge liste. Da postaja gradivo prve strani odveč med nami, je tudi res. Danes čita vsak naš človek angleško in če že ne razume vsega, pa vsaj toliko, za kaj se gre.

Sloge je treba, čim prej tem boljše. Če ni nobenega drugega razloga za to, naj bo vsaj ta, da nekateri ljudje tako visoko cenijo produkte svoje glave, da bašejo ž njimi predale vseh na-

"Zoot-suiter"

vse one, ki bi se drznili, prekršiti te smernice.

Hrvaška, ki ječi pod težko peto nacistov, nima nobene možnosti, nadaljevati oni naravni razvoj, ki se je začel pred dvajsetimi leti. Pronacistični fanatiki brezobzirno duše vsak izraz samostojne volje in skušajo, pod večnim nacističnim pritiskom, dobiti v svoje roke popolno kontrolo vseh šolskih zavodov in drugih sredstev pouka. Nacistična propaganda preplavlja deželo z letaki, ki naj bi še bolj globoko izpodkopali narodovo voljo. Razdeljevanje teh propagandnih letakov je bilo poverjeno učiteljem. "Vaše delo bo s tem le olajšano, je izjavil Jatra Kovačič, načelnik urada za propagando v svojem nagovoru. Kljub vsem praznim obljubam vlade, da bodo "učitelji povzdignjeni na stopnjo visoko odgovornega sloja na Hrvaškem", je vendar vse njihovo delovanje omejeno na širjenje vladine propagande pod paznim očesom ustašev; ta propaganda se drži nemškega vzorca, a njen namen je vzgoja mladine v smislu ustaških nazorov.

Akoravno je mnogo visokih glav hrvaške vlade prigovarjalo učiteljem na tem shodu, je vendar kvizlinški radio Rakovica izrazilo molčeč glede reakcije v zboru učiteljev, o kateri ne poroča ničesar kljub nepričakovano veliki važnosti, katero mu je priznala vlada. Oddaja poroča na dolgo in na široko o nagovorih pompoznih visokih uradnikov in na koncu le na kratko omenja zaključne besede predsednika shoda, Gabrijela Svitanca. Ta je izjavil, da je "delo učiteljev pravilno cenjeno in uvaževano". Kot pripombo je dodal radio Rakovica še vest, da je profesor Božidar Širola izdal novo hrvaško slovnico, v kateri so natisnjene poleg drugega tudi vse hrvaške narodne pesmi; hrvaška marionetna vlada je slovnico odobrila.

—Office of War Information

Amerikanci v vojni

Civilni letalci vrše stražarsko službo za Strica Sama

Moški in ženski člani civilnih zračnih patrol tiho izvršujejo važne vojne posle za strica Sama, neglede na osebno udobnost ali sigurnost.

Torej: naprej s slogo!

Hrvaški učitelji morajo širiti vladino propagando

Washington. — Več od 1.200 Hrvatov iz vseh delov dežele je moralo potovati v Zagreb, da se udeleže prvega, od vlade prirejenega shoda učiteljev; poslušati so morali hlapčevske poma-gače nacistov, ki so jim razlagali teorije, da je treba narodove želje podrediti zahtevam države, zastopane od nacistom pokornega hrvaškega poglavnika.

Pedagogi so se zbrali v Zagrebu dne 15. maja — tako poroča oddaja radia Rakovića, ki se nahaja pod kontrolo ošiča, oddaja, katero je zabeležil OWI. Predstavniki vlade, med njimi Josip Hrašak so naglašali "važnost naloge", katero bodo imeli učitelji pri prevzgoji svobodoljubnih Hrvatov, ki naj se pokore volji nacistov in njihovih hrvaških satelitov.

Učiteljem so prigovarjali, naj sodelujejo v vseh onih prireditvah, katere podpira marionetna vlada. Minister narodne vzgoje, dr. Mile Starčević, je razložil učiteljem, da je njihova "mislija", da podpirajo državo, ter jim obenem zagrozil z najtršimi kaznimi, ki bodo zadele

ŠKRAT

Veš, prav po domače te moram vprašat, kaj pa je vendar narobe s tabo, da se nič več ne zanimaš za St. clairske novice. Veš, škrat, mi hočemo novice, posebno še St. clairske in če ne boš bolj priden, Te bomo postavili dol s prestola, raz katerega se tako lepo režiš.

Vprašam te javno in pred vso zlahto, zakaj nam vendar ne poveš, da je zasvetila nova zvezda na St. Clairju?

Veš, škrat, z rojakom sva se menila in sem mu jaz omenil, da najbrž ta nova zvezda še ni ma ta prav'ga titelna. Rojak se mi je v obraz zarezal in rekel, da on dobro ve, da ni ne repatica ali ropatica, pač pa se ji pravi prav po domače fašistovska zvezda. Jaz ga debelo gledam, pa pravi: Prav tako pa nič drugače, da če ne verjamem, naj grem pogledat še enkrat v cajtenge, pa bom videl, da je res.

Torej, poslušaj, škrat, če se ne veš, tam je zapisano, da če se mi Kranjci v Ameriki na glavo postavimo in če mislimo, da bomo kaj dosegli za našo rojake v starem kraju, da se prav ferdamano motimo. Pravi, da imajo tam radi samo dolarje, na drugo se pa poživljajo. Tisto pa jaz prav res ne vem, če ta vojaška zvezda kaj svetli z dolarji ali ne. Potem pa še pravi, da se bo jugoslovanski Peterček odlepjal iz Londona namarnost v Afriko, pa če je nam vseč ali ne. Dalje pravi, da bo iz Afrike marširal naravnost v Beograd, pa nas da ne bo prav nič vprašal. V Beograd da ga bodo spremili Angličani, Amerikanci in Rusi. Veš, škrat, puške bodo imele, pa še nože na vrhu pušk, to pa zato, da ga tisti uporniški partizani ne pojedo, ker je še mlad. Potem pa pravi, da o tistih gerilih in partizanih pa mi bodimo kar tiho, ker on že ve kako je ta reč, da se Ameriki ne zamerimo.

Za tiste akcije, za katere denar pobirajo, je zapisal, da je čisto fajn. Samo jaz ne verjamem, da je on kaj dal.

Veš, škrat, ko sem ti to napisal, pa si mislim, da je treba še enkrat pogledat v cajtenge, da vidim če ti imam še kaj drugega za povedat, pa vidim prav na vrhu v kotu zapisano—Josko Kešmajster na St. Clair.

Zdaj te pa prav lepo pozdravim in Ti pišem spet drugi teden.

Tvoj Trdoglav.

JUGOSLAVIJA RAZVELJAV-LJA PROTI-ZIDOVSKJE ZAKONE

LONDON, 8. junija (Posobno poročilo NYT-u) — Jugoslovanska vlada v Londonu je danes obvestila svetovni židovski kongres, da je sklenila razveljaviti vse proti-židovske zakone.

Predsednik jugoslovanske vlade, g. Slobodan Jovanović je izjavil da je vlada enodušno sklenila, razveljaviti vse naredbe, dekrete in odloke antisemitskega značaja, ki so obstojale v Jugoslaviji v dobi neposredno pred izbruhom vojne.

"Taki ukrepi so nasprotni duhu liberalnih tradicij naše zemlje", je izjavil predsednik jugoslovanske vlade.

